

Факти та інтерпретації як категорії соціокомунікаційного простору

Рецензія на монографію М. В. Комової «Принципи співвідношення фактів та інтерпретацій в засобах масової інформації»

Актуальність монографії «Принципи співвідношення фактів та інтерпретацій в засобах масової інформації» зумовлена тим, що в умовах зростання ролі мас-медіа в житті соціуму загалом і кожного його члена зокрема особливої ваги набувають проблеми представлення засобами масової інформації фактів, їхнього документального підтвердження, інтерпретації фактів, маніпуляції масовою свідомістю за допомогою медійного продукту.

З огляду на активне включення мас-медійної практики в суспільно-політичне життя особливий інтерес становить представлене в монографії дослідження питань щодо системи цінностей у мас-медіа, інтерпретаційно-конфліктного рівня діяльності мас-медіа, документальної та фактологічної інформації як чинників, що підвищують рівень протидії аудиторії процесам маніпулювання її свідомістю. Слід відзначити також новаторську спробу системного дослідження ланцюжка «документ — мас-медіа — суспільство» з урахуванням кількох основних аспектів, пов'язаних із когнітивністю мас-медійної практики, документальною основою PR-діяльності в мас-медіа та системою цінностей в ув'язці з документальною основою мас-медіа. Логічно одними з наскрізних проблем у роботі постають співвідношення об'єктивності та суб'єктивності в процесі інтерпретації фактів та керування інформаційними потоками, а також морально-етичні і правові стандарти діяльності ЗМІ.

У пропонованій праці слушно зазначено, що мас-медійна практика, котра оперує діяльністю мас-медіа як соціального інституту, є віддзеркаленням певних соціальних інтересів, диференційованих за змістом і формою. Значення ціннісної проблематики у сфері соціальних комунікацій ґрунтується на вирішенні важливих загальнотеоретичних питань: визначення аксіологічних параметрів у ставленні людини до фактів, явищ навколишньої дійсності з огляду на їхню важливість; розгляду її вибіркового ставлення до матеріальних і духовних цінностей; окреслення аксіологічних настанов, переваг, переконань, що формують її поведінку; теоретичного обґрунтування законів, сформульованих у ціннісних відношеннях; вивчення характеристик, структури, ієрархії ціннісної картини світу.

Композиційно монографія М. В. Комової складається з шести розділів, які послідовно

представляють дослідницьку логіку й оптимально втілюють авторські настанови. У роботі реалізовано завдання узагальнити та систематизувати теоретичний матеріал щодо взаємозалежності документальної фіксації реальних фактів і подій та ступеня й можливостей їх інтерпретацій авторами мас-медійних матеріалів. Висвітлено документальні основи соціокомунікаційних інтерпретацій, системну категоріальність взаємовідносин документа, мас-медіа і суспільства, фактологічність і документальність як ключові принципи діяльності мас-медіа, фактологічно-документальне поле мас-медіа в контексті соціальної взаємодії.

Заслугує на увагу використання авторкою вагомої джерельної бази, яку складають ретельно дібрані вітчизняні й зарубіжні наукові джерела. Це сприяє глибині теоретичного опрацювання проблеми на основі систематизації досліджень, здійснених представниками комунікативістики, соціології, філософії, філології тощо.